

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

13750/20
ADD 1
LIMITE
PV CONS 28
RELEX 982

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(Εξωτερικές Υποθέσεις)
7 Δεκεμβρίου 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Μη νομοθετικές δραστηριότητες

3.	Θέματα επικαιρότητας.....	3
4.	Διατλαντικές σχέσεις.....	3
5.	Στρατηγική αυτονομία.....	3
6.	Διάφορα.....	4
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Δηλώσεις προς καταχώριση στα πρακτικά του Συμβουλίου		5-9

Μη νομοθετικές δραστηριότητες

3. Θέματα επικαιρότητας

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (10 Δεκεμβρίου) οι υπουργοί χαιρέτισαν την έγκριση του παγκόσμιου καθεστώτος κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (σημείο Α).

Όσον αφορά τη Βενεζουέλα, το Συμβούλιο συζήτησε την κατάσταση στη χώρα μετά τις βουλευτικές εκλογές της 6ης Δεκεμβρίου, οι οποίες δεν θεωρούνται ούτε ελεύθερες και δίκαιες ούτε δημοκρατικές. Το Συμβούλιο τόνισε ότι η Βενεζουέλα χρειάζεται επείγοντως πολιτική λύση για να αρθεί το σημερινό αδιέξοδο και να καταστεί δυνατή η παροχή κατεπείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας στον λαό της.

Όσον αφορά την Τουρκία, το Συμβούλιο σημείωσε τις συνεχιζόμενες προκλήσεις και απειλές της Τουρκίας και συζήτησε το θέμα ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Σχετικά με τη Γεωργία, το Συμβούλιο εξέφρασε τη συνεχή υποστήριξή του για τη δημοκρατική διαδικασία στη Γεωργία και τις προσπάθειες διαμεσολάβησης της αντιπροσωπίας της ΕΕ.

4. Διατλαντικές σχέσεις

Ανταλλαγή απόψεων

Το Συμβούλιο προέβη σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις προτεραιότητες της ΕΕ για τη συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα για τις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης – ΗΠΑ, ως έχουν στο έγγραφο 13724/20.

5. Στρατηγική αυτονομία

Ανταλλαγή απόψεων

Ο Υπατος Εκπρόσωπος παρουσίασε το θέμα και τα κύρια στοιχεία της συζήτησης. Ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων κατά τη διάρκεια του γεύματος σε άτυπο πλαίσιο.

6. Διάφορα

Οι υπουργοί εξέτασαν την εφαρμογή του νόμου περί εθνικής ασφάλειας που επιβλήθηκε στο **Χονγκ Κονγκ** στις 30 Ιουνίου 2020. Η ΕΕ θα συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα που συμφωνήθηκαν τον Ιούλιο του 2020.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημέρωσε τους υπουργούς σχετικά με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για μια νέα συμφωνία εταιρικής σχέσης που θα διαδεχθεί τη **συμφωνία του Κοτονού**.

Η Σουηδία ενημέρωσε τους υπουργούς σχετικά με τα αποτελέσματα του Υπουργικού Συμβουλίου του **ΟΑΣΕ** στις 3-4 Δεκεμβρίου 2020.

Οι υπουργοί ζήτησαν την άμεση παύση των εχθροπραξιών στην **Αιθιοπία** και τη συνέχιση των προσπαθειών διαμεσολάβησης της Αφρικανικής Ένωσης, και τόνισαν την ανάγκη πρόσβασης της ανθρωπιστικής βοήθειας.

Το Συμβούλιο σημείωσε τα αποτελέσματα της διεθνούς διάσκεψης για τη στήριξη του **λαού του Λιβάνου** που πραγματοποιήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου.

Η Ουγγαρία παρέσχε ενημέρωση σχετικά με τις πρόσφατες επιθέσεις κατά της ουγγρικής κοινότητας στην Υπερκαρπαθία.

Το Συμβούλιο προέβη σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την κατάσταση στη **Λευκορωσία** και τη συνεχιζόμενη στήριξη της ΕΕ.

Το Συμβούλιο σημείωσε την πρόθεση του Έπατου Εκπροσώπου να συζητήσει τις **εξωτερικές πτυχές της μετανάστευσης** κατά την προσεχή σύνοδο του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων.

Το Συμβούλιο σημείωσε την άτυπη υπουργική σύνοδο **ΕΕ-27 – Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής** που θα πραγματοποιηθεί υπό την αιγίδα του Υπουργού Εξωτερικών της Γερμανίας στις 14 Δεκεμβρίου.

Δήλωση σχετικά με τα υπ' αριθ. 4 και 5 μη νομοθετικά σημεία «B» που περιλαμβάνονται στο έγγραφο 13600/20

Σχετικά με το
υπ' αριθ. 4
σημείο «B»:

Διατλαντικές σχέσεις

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Όσον αφορά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης – ΗΠΑ, η Πολωνία και η Ουγγαρία αντιλαμβάνονται ότι η διατύπωση: «ισότητα των φύλων» (παράγραφος 1) αναφέρεται στην ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών κατά τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σχετικά με το
υπ' αριθ. 5
σημείο «B»:

Στρατηγική αυτονομία

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

«Η Δανία υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ επίσημων και άτυπων συζητήσεων σε επίπεδο Συμβουλίου. Όπως αναφέρθηκε κατά την έγκριση της ημερήσιας διάταξης, αυτό πρέπει να γνωστοποιείται σαφώς και εγκαίρως πριν από τις συνόδους του Συμβουλίου, με πλήρη σεβασμό των προθεσμιών που ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Συμβουλίου. Η αλλαγή του καθεστώτος ενός σημείου της ημερήσιας διάταξης λίγο πριν από μια σύνοδο του Συμβουλίου δημιουργεί δυσκολίες για ορισμένα κράτη μέλη όσον αφορά τις υποχρεώσεις έναντι των εθνικών κοινοβουλίων και θα πρέπει να αποφεύγεται.»

**Σχετικά με το
υπ' αριθ. 5
σημείο «Α»:**

Συμπεράσματα σχετικά με το Σύμφωνο μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ
Έγκριση

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

«Όσον αφορά το σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με το Σύμφωνο μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ, η Πολωνία και η Ουγγαρία αντιλαμβάνονται ότι οι διατυπώσεις: «να ενσωματωθούν [...] το φύλο σε όλες τις δραστηριότητες» (παράγραφος 8) και «να εξασφαλίσουν μια πιο εμπεριστατωμένη και συστηματική ενσωμάτωση των πτυχών [...] του φύλου» (παράγραφος 9, περίπτωση 8) αναφέρονται στην ενσωμάτωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών κατά τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τη διευκρίνιση αυτή, η Πολωνία και η Ουγγαρία αποδέχονται την πρόταση σχετικά με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Σύμφωνο μη στρατιωτικής ΚΠΑΑ.»

**Σχετικά με το
υπ' αριθ. 6
σημείο «Α»:**

Συμπεράσματα σχετικά με την ειρηνευτική διαμεσολάβηση της ΕΕ
Έγκριση

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

«Όσον αφορά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειρηνευτική διαμεσολάβηση της ΕΕ, η Πολωνία και η Ουγγαρία αντιλαμβάνονται ότι οι διατυπώσεις: «Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα προαγάγουν [...] την ισότητα των φύλων [...]. Στο πλαίσιο αυτό, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου [...] αποτελούν ειδική προτεραιότητα για την ΕΕ· ως εκ τούτου, το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη λήψης ειδικών μέτρων εν προκειμένω» (παράγραφος 6) αναφέρονται στην ενσωμάτωση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών κατά τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τη διευκρίνιση αυτή, η Πολωνία και η Ουγγαρία αποδέχονται την πρόταση για τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειρηνευτική διαμεσολάβηση της ΕΕ.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

όσον αφορά την πρωταρχική ευθύνη των κρατών για τα ανθρώπινα δικαιώματα

«Το Βέλγιο εκφράζει ικανοποίηση για την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου και του κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά σοβαρών παραβιάσεων και καταπατήσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τα οποία δημιουργείται ένα καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΕ βασίζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι προσηλωμένη στην προστασία των εν λόγω δικαιωμάτων τόσο εντός της ΕΕ όσο και παγκοσμίως. Τα ανθρώπινα δικαιώματα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της ειρήνης και της βιώσιμης ασφάλειας και αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι τα κράτη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προστασία του πληθυσμού τους από παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, το Βέλγιο εκφράζει ικανοποίηση για την αιτιολογική σκέψη (2) της απόφασης του Συμβουλίου, στην οποία επισημαίνεται ότι: «Τα κράτη έχουν πρωταρχική ευθύνη για τον σεβασμό, την προστασία και την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένης της διασφάλισης της συμμόρφωσης με το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα.»

Το διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υποχρεώνει τα κράτη να προστατεύουν άτομα και ομάδες από καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να μην παρεμβαίνουν ή περιορίζουν την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να λαμβάνουν θετικά μέτρα για τη διευκόλυνση της άσκησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μακροπρόθεσμα, ο καλύτερος τρόπος για την πρόληψη σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων των συγκρούσεων, η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου και η ενίσχυση της διακυβέρνησης και των θεσμών. Ως εκ τούτου, τα κράτη θα πρέπει όχι μόνο να υπογράψουν, να επικυρώσουν και να εφαρμόσουν τις βασικές πράξεις του διεθνούς δικαίου που αφορούν την απαγόρευση και την πρόληψη αποτρόπαιων εγκλημάτων και την προστασία των (ευάλωτων) πληθυσμών, αλλά και να θεσπίσουν νομοθετικές και θεσμικές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την προσαγωγή των δραστών στη δικαιοσύνη.

Ωστόσο, όταν ένα κράτος δεν είναι σε θέση ή, ακόμη, δεν είναι πρόθυμο να προστατεύσει τον πληθυσμό του, η διεθνής κοινότητα πρέπει να παρέμβει με έγκαιρη και κατάλληλη δράση.

Αυτές οι διαφορετικές διαστάσεις αποτυπώνονται επίσης στην έννοια της ευθύνης προστασίας (R2P) που αναπτύχθηκε σε επίπεδο ΟΗΕ. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι ένθερμοι υποστηρικτές της έννοιας της R2P.

Η ΕΕ στηρίζει ενεργά τα κράτη στις προσπάθειές τους για την προστασία και την πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω του Σχεδίου δράσης της για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία 2020-2024, των διμερών διαλόγων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του Ευρωπαϊκού Μέσου για τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΜΔΑΔ). Ωστόσο, αυτό συνεπάγεται επίσης ότι δεν μπορούμε να παραμείνουμε σιωπηροί όταν σημειώνονται σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, το παγκόσμιο καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα αυτό.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

όσον αφορά την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία

«Το Βέλγιο εκφράζει ικανοποίηση για την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου και του κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά σοβαρών παραβιάσεων και καταπατήσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τα οποία δημιουργείται ένα καθεστώς κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΕ βασίζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι προσηλωμένη στην προστασία των εν λόγω δικαιωμάτων τόσο εντός της ΕΕ όσο και παγκοσμίως. Τα ανθρώπινα δικαιώματα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της ειρήνης και της βιώσιμης ασφάλειας και αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Το καθεστώς κυρώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα αποτελέσει ένα πρόσθετο μέσο στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο. Το καθεστώς κυρώσεων θα πρέπει να είναι αποτελεσματικό προκειμένου να συμβάλλει στην αντιμετώπιση σοβαρών παραβιάσεων και καταπατήσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Βέλγιο εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 της απόφασης του Συμβουλίου, οι αποφάσεις για την κατάρτιση και την τροποποίηση των καταλόγων κυρώσεων θα πρέπει να λαμβάνονται με ομοφωνία. Η απαίτηση αυτή θα παρεμποδίσει τον αντίκτυπο του καθεστώτος κυρώσεων ως μέρους της εργαλειοθήκης μας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ως μέσου πολιτικής στον τομέα της ΚΕΠΠΑ.

Το Βέλγιο φρονεί ότι μια προσεκτική και καλά σχεδιασμένη επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία σε θέματα ΚΕΠΠΑ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις κυρώσεις, θα συμβάλει σε μια πιο αποτελεσματική και αξιόπιστη ΚΕΠΠΑ της ΕΕ για την υπεράσπιση των συμφερόντων και των αξιών μας, χωρίς να παραβλέπουμε τα θεμελιώδη συμφέροντα των κρατών μελών. Εν προκειμένω, το Βέλγιο προτείνει ανοικτή, οριζόντια συζήτηση επί του θέματος αυτού υπό κατάλληλες προϋποθέσεις, χωρίς σύνδεση με καμία συγκεκριμένη πρόταση.»

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το ίδιο εκτελεστικές εξουσίες σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα κατά σοβαρών παραβιάσεων και καταπατήσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων προκειμένου να εξασφαλισθεί συνοχή με τη διαδικασία τροποποίησης και αναθεώρησης του παραρτήματος της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2020/1999. Επικαλούμενη το άρθρο 291 παράγραφος 2 της Συνθήκης, η Επιτροπή εμμένει στην άποψή της ότι θα ήταν σκοπιμότερο να έχουν ανατεθεί στην ίδια οι εκτελεστικές εξουσίες. Στην υπόθεση C-440/14 P, National Iranian Oil Company («NIOC») κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι δύνανται να χορηγούνται εκτελεστικές εξουσίες στο Συμβούλιο σε «ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες.» Η Επιτροπή φρονεί, ως εκ τούτου, ότι η υπόθεση «NIOC» δεν μπορεί να εκληφθεί ως προηγούμενο για όλες τις ρυθμίσεις σχετικά με τις εκτελεστικές εξουσίες όσον αφορά κανονισμούς του Συμβουλίου για την επιβολή περιοριστικών μέτρων. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η έννοια της «υλοποίησης» περιλαμβάνει την εφαρμογή κανόνων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις μέσω πράξεων ατομικής εφαρμογής, είναι επιτακτική ανάγκη η εκτελεστική αρχή να είναι σε θέση να εξασφαλίσει συμμόρφωση προς όλες τις διαδικαστικές εγγυήσεις που δικαιούνται τα εν λόγω άτομα.

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

όσον αφορά την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία

Τα καθεστώτα κυρώσεων της ΕΕ θεσπίζονται με αποφάσεις του Συμβουλίου που εγκρίνονται με ομοφωνία (άρθρο 29 και άρθρο 31 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την ΕΕ). Σύμφωνα με τη Συνθήκη (άρθρο 31 παράγραφος 2 ΣΕΕ τρίτη περίπτωση), το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία όταν υιοθετεί «απόφαση που προβλέπει την εφαρμογή απόφασης που καθορίζει δράση ή θέση της Ένωσης». Αυτό ισχύει στην περίπτωση των εκτελεστικών αποφάσεων του Συμβουλίου για την τροποποίηση των παραρτημάτων καταχωρισμένων προσώπων σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου για τη θέσπιση του καθεστώτος κυρώσεων.

Σύμφωνα με τη θέση της Επιτροπής, όπως διατυπώνεται στην ανακοίνωσή της του Σεπτεμβρίου του 2018, η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο να χρησιμοποιεί την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία για την τροποποίηση των παραρτημάτων των καθεστώτων κυρώσεων της ΕΕ σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 31 παράγραφος 2 ΣΕΕ (τρίτη περίπτωση).